

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 269. Materia cadens sub sigillum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

lutionem aliquando consequendam, sed solo animo irridendi, decipiendi, vel pertrahendi Confessarium in confortium, vel patrocinium sui peccati, v. g. hæresis, schismatis, conjugationis, libidinis, &c. Qualis fuit in casu, quem Cæsius Cisterciensis Monachus historiar. memorabil. c. 31. & 32. sic narrat: *In domo quadam Cisterciensis Ordinis, Monachus quidam sine Ordine celebravit. Hoc cum die quoddam Abbati suo retulisset in confessione, nec tamen cessare vellet à tanta presumptione (sed Abbatem trahere in patrocinium vel impunitatem sui criminis) Abbas dolens & lachrymans, ut à blasphemia tam magna desisteret, miserum rogavit, monuit, præcepit, sed non profecit. Ille verò, timens notari, si cessaret, celebravit ut prius. In sequenti Capitulo Generali, Abbas idem proposuit casum eundem, interrogans quid faciendum foret Confessori, si fortè tale quid in aliqua domo emergeret. Cùmque Dominus Cisterciensis, & ceteri Abbates super hoc nihil auderent definire, casum scripsit Innocentio Papæ III. (Authori Canonis omnis utriusque) qui convocans Cardinales, virosque literatos, casum eis proposuit, & quid de hoc sentirent, à singulis requisivit. Omnibus penè in hoc sententibus, quod confessio non esset prodenda; respondit, Ego dico in tali articulo esse prodendam, quia talis confessio non est confessio, sed blasphemia. Nec debet Confessor blasphemiam talem ac insaniam celare, per quam periculum incumbere poterit toti Ecclesie. Et placuit sententia omnibus, scripsitque sequenti anno Capitulo, quod à se fuerat determinatum, & à Cardinalibus approbatum. Simile iudicium S. Pontificis Dominicus Soto in 4. dist. 18. q. 4. a. 5. refert de confessione Cardinalis (qui conspirationem in Pontificem moliebatur) facta alteri Cardinali, eâ intentione, ut eum in suam conjugationem traheret.*

CAPUT CCLXVIII.

Persona obligata sigillo.

- 2866 **S**igilli obligatione 1. ligatur Confessarius. 2. Interpres, si per eum confessio facta sit. 3. omnes qui poenitentis confessionem vel casu, vel ex industria audierunt. 4. Superior, à quo poenitens, per se, vel per Confessarium petit facultatem pro casu reservato. 5. Consiliarius, quem Confessarius de licentia poenitentis consulit, ut sciat quomodo agere debeat cum poenitente. 6. Laicus, vel Clericus, qui finxit se Sacerdotem, cùm non esset. 7. qui invenit & legit chartam, in qua poenitens sua descripsit peccata ad faciendam confessionem. Ita Navarrus, Rodriguez, Malderus, contra Lugonem & Meratium. 8. omnes illi quibus aliquis ex supradictis confessionem poenitentis injustè revelavit.
- 2867 Itaque omnes illi meminerint verborum S. Thomæ quodlibet. 12. a. 15. *In nullo casu licet revelare confessionem, nec verbo, nec facto, nec nutu, nec aliquo signo... quia est sacrilegium.* Sicut & verba citati canonis, omnis utriusque. *Caveat omnino Sacerdos, ne verbo, aut signo, aut alio quovis modo, aliquatenus prodatur peccatorem, sive directè, sive indirectè.*

CAPUT CCLXIX.

Materia cadens sub sigillo.

- 2868 **S**igillum confessionis (ait S. Thomas Supplem. q. 11. a. 2.) *directè non se extendit, nisi ad illa, de quibus est sacramentalis confessio (id est ad omnia mortalia in genere & in specie, omnia item venialia in specie, eorumque circumstantias) sed indirectè, id quod non cadit sub sacramentali confes-*

sione, etiam ad sigillum confessionis pertinet, sicut illa, per quæ possit peccator, vel peccatum apprehendi, sive ingeri notitia, vel suspicio peccati confecti. Sicut & quæcumque audita in confessione, quorum narratio pudorem, dedecus, vel aliud quodcumque damnum causare posset poenitenti, eique odiosam reddere confessionem. Quæ proinde omnia summo studio sunt celanda: tum propter scandalum: tum propter pravitatem, quæ ex consuetudine accidere possit. Hactenus S. Doctor.

Peccata etiam complicitis, vel aliorum, à poenitente rudi & imperito, vel ad confessionis integritatem narrata, vel priorum peccatorum confessioni conjuncta, materia sunt saltem indirectè sigilli. Quia ad confessionis integritatem reverè spectant, vel à poenitente rudi spectare bonè fide creduntur. Eorumque revelatio confessionem redderet odiosam. Propter quod Facultas Parisiensis hanc propositionem: *si poenitens aperuerit in confessione peccatum complicitis sine necessitate, non tenetur Confessarius occultare sub confessionis sigillo peccatum complicitis; atque ita oportet illa manifestare pro bono communi, ut & alia secreta naturalia, modo tamen non innoteat poenitenti: anno 1665. reprobavit tamquam falsam, scandalosam, sigillo confessionis contrariam, & à Sacramento Poenitentiae avertentem.*

Sed quid de illis secreta, quæ nec in confessione, nec in ordine ad illam, nobis committuntur, sub hac vel simili expressione: *dico tibi sub secreto confessionis?*

Respondet S. Thomas ibidem ad 2. *quid aliquis non debet de facili aliquid recipere hoc modo. Si tamen recipiat, tenetur ex promissione, hoc modo, ac si in confessione haberet: quamvis sub sigillo confessionis non habeat.* Quod sic non est intelligendum, quasi frangat sigillum confessionis, illud manifestando (cùm illud sub sigillo confessionis non habeat) sed sic ut violet promissionem magni secreti iure naturali obligantem. Quod tamen secretum si vergeat in grave Ecclesie, vel Reipublice, vel Principis, vel alicujus terrij damnum, illud revelare non solum potest, sed & debet. Quod profectò non potest, si sigillo confessionis verè teneretur. Ita Doctores communiter.

Sed quid si Judex Confessarium interroget, an sciat Titium commississe homicidium, seu aliud crimen Reipublice damnosum, quod ab ipso commissum esse ex sola scit sacramentali confessione? Respondet cum S. Thoma Supplem. q. 11. a. 1. ad 3. si Judex sit Catholicus, interrogetque nullà factà mentione confessionis, non præsumitur interrogare, nùm sciat ex confessione; ideoque Confessarius sine mendacio, & restrictione mentali respondere potest, etiam cum juramento (si ad illud adigatur) se nescire: quia responsio ipsius, istis in circumstantiis, hanc ex usurpata apud Catholicos consuetudine habet intellectum: non scio ut homo, ut bene Estius cum S. Thoma loco citato, cujus hæc sunt verba: *homo non adducitur in testimonium, nisi ut homo: & idè, sine lesione conscientie (sine restrictione proinde mentali, ac sine mendacio) potest jurare se nescire, quod scit tantum ut Deus, id est ut Dei vices gerens.* Si tamen Sacerdos ab impio Judice interrogaretur, an Titius crimen illud ipsi non esset confessus? respondere non posset negativè (alias mentiretur, essetque perjurus, si responsum juramento firmaret) sed respondere deberet, interrogationem esse impiam, nec sibi fas esse respondere, etiam si ob negatam aliam responsum certè sibi moriendum foret. Tunc enim Deo magis quam hominibus obediendum foret. Videri potest Estius in 4. dist. 17. §. 14. Si rursus Judex quæreret, an ipsum absolventi respondere deberet, se partes suas implerit.

Neque enim dicere potest se negasse abolutionem: quia ex hoc iudex induceretur in suspicionem committi ab ipso gravi criminis, de quo non satis poeniteret. Et ideo violator est sigilli, qui abolutionem se negasse dicit homini, cujus confessionem excepit.

CAPUT CCLXX.

Sacerdos, cui facta est confessio, potest de licentia expressa poenitentis, de rebus in confessione auditis cum eo colloqui, & cum qualibet alia persona.

²⁸⁷⁴ **T** A S. Thomas Supplem. q. 11. a. 4. S. Bonaventura, S. Antoninus, & Doctores passim omnes. Rationem dat S. Thomas, quia duo sunt propter quae tenetur Sacerdos peccatum occultare. Primum est principaliter quia ipsa occultatio est de essentia Sacramenti, in quantum scit illud ut Deus, cuius vicem gerit in confessione. Alio modo propter scandalum vitandum. Potest autem confitens facere, ut illud quod Sacerdos sciebat tantum ut Deus, sciat etiam ut homo; quod facit, datur licentiam eum ad dicendum. Et ideo si dicat, non frangit sigillum confessionis. Tamen debet cavere scandalum dicendo, ne fractor sigilli reputetur. Ratio brevior haec afferri potest: quia sicut poenitens crimen à se confessum extra confessionem revelare potest; ita revclandi licentiam concedere.

²⁸⁷⁵ Nec dicas hinc aperiri viam malis Sacerdotibus revelandi confessionem, sub falso pretextu licentiae poenitentis. Quia (ut S. Doctor profertur) imminet eis probatio (si accusantur) quod de licentia poenitentis revelaverint. Quam proinde ut in facti exigentia probare possint, sine licentia in scriptis facile non revelabunt.

²⁸⁷⁶ **D**ixi de licentia expressa poenitentis. Neque enim sufficit tacita, vel interpretativa. Ob grandia mala sequi nata ex eo quod Confessarius relinquere potestas interpretandi mentem, seu voluntatem poenitentis. In qua interpretatione facile excederent, fallerentque praesentes confensum poenitentis, cum non esset. Quo fieret, ut fideles cum fundamento avertentur à confessione, si Confessarius liceret pro libitu sic consentium mentem interpretari.

²⁸⁷⁷ Debet etiam licentia poenitentis esse omnino libera & spontanea, & nullo modo coacta, vel extorta per importunitatem Confessarii, vel coactionem cuiuspiam alterius. Unde si uxor, à marito coacta, facultatem daret Confessario peccatum suum revelandi, illud revelare non posset.

CAPUT CCLXXI.

Illicitus est omnis usus scientia confessionis, extra confessionem, per quem confessio redditur odiosa, vel qui sit cum poenitente gravamine, vel incommodo, confessioni extrinseco.

²⁸⁷⁸ **P**lurimorum opinio est, Confessarium posse extra confessionem uti scientia confessionis, dummodo id fiat absque periculo detegendi confessionem, & absque periculo suspicionis, quod id fiat ob scientiam confessionis. Pro ea S. Thomas, S. Bonaventuram, S. Antoninum, Secorum, Dionysium Carthusianum, aliosque magno numero referunt Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 16. num. 2. Morinus l. 2. c. 16. Leander à SS. Sacramento hinc q. 62. ubi illos sequitur cum Tannero, Sylvio, Hurtado, Villalobos, &c. Indequae plurima concludit. 1. q. 63. Superiorem posse ob peccatum ex sola confessione notum privare subditum officio ad nutum amovibili, etiam post Decretum Clem. VIII. postea referen-

dum. 2. q. 64. esse licitum secretò negare suffragium ob indignitatem ex sola confessione notam. 3. q. 66. esse licitum monere Praetores urbis, Principes, Praelatos, &c. de malo imminente urbi, vel Republicae, vel Ecclesiae, vel Monasterio, ut diligentius invigilent, & periculum avertant, modo reus, vel complices, quorum crimen ex sola confessione notum est, nominatim & in individuo, directè vel indirectè non manifestentur, nec prodantur. Quod etiam (uti & secundum) novissimè docet Natalis Alexander Th. Dogmat. to. 4. l. 2. reg. 48. & 57. q. 67. esse licitum Superiori, ob scientiam confessionis, negare subditis licentiam eundi foras, alloquendi externos, claudere januas vel fenestras, per quas de nocte exeunt, &c. 5. q. 69. Confessarium posse dimittere famulum, quem ex sola confessione scit esse furacem.

Verùm hæc opinio praesentis Ecclesiae sensui non congruit. Nec ullo modo sequenda est in praxi. Primum, quia ipsimet Patroni illius tot circumstantias, tantamque cautellam ad praxim illius requirunt, ut vix in praxi concurrant, uti bene advertit Sanchez ubi supra.

²⁸⁸⁴ Secundò, quia opinio illa miseris peccatoribus odiosum & formidabile reddit Poenitentiae Sacramentum, in ipsorum solamen & levamen, non in odium à Christo institutum. Tollit enim miseris peccatoribus confidentiam & securitatem confitendi peccata sua, saltem gravia, hoc ipso quod sciunt Confessarium uti posse scientia ex sola confessione acquirità, ad suffragium ipsis negandum, ad removendum ipsos ab officio, licet ad nutum amovibili, &c. Et cui (amabo!) securum erit, & molestum non erit, confiteri alicui Thomistae, vel Scotistae v. g. quem sciverit imbutum illa opinione S. Thomae, vel Scoti, imò per Constitutiones suas adstrictum ad eam sequendam: periculum proinde esse, si tali confiteatur, ne sibi in occasione suffragium negent, communiaque aliis commoda reculent ob confessionem?

²⁸⁸⁵ Tertio, opinio illa dat miseris peccatoribus occasionem tacendi in confessione gravia peccata, ex quorum manifestatione, jure merito timere poterunt exclusionem à suffragiis, communibusque aliis commodis, si opinio illa practice probabilis sit. Si enim practice probabilis sit, probabiliter timere poterunt praxim illam. Communis verò Doctorum sententia est, probabiliter timentem sibi, vel aliis, aliquod grave incommodum, vel damnum, extrinsecum confessioni, ex eo quod confiteatur certum aliquod peccatum, non teneri illud confiteri.

²⁸⁸⁶ Quarto, si opinio illa practice sit probabilis, omnes Novitii excusabuntur ab obligatione confitendi peccata, ob quorum confessionem probabiliter timere poterunt, ne sibi suffragium negetur ad profitendum, sicut & omnes Professi ab obligatione confitendi peccata, ob quorum confessionem probabiliter timere poterunt, sibi suffragium negandum ad officia & praelaturas, sibi negandum ex eundi licentiam, &c. Quo proinde casu omnes Religiosi, tam Professi, quam Novitii, excusabuntur ab obligatione confitendi gravia crimina, ab eorumque confessione retrahentur. Hoc ipso namque probabiliter habebunt causam id timendi, quo habebunt notitiam istius opinionis, practicaeque probabilitatis illius. Igitur opinio illa miseris peccatoribus retrahit à confessione. Frustraneam etiam reddit peccatorum reservationem. Quia fideles, qui in casum reservatum incidunt, non tenebuntur illum confiteri Superiori, vel delegato ipsius, ob justum timorem incurrendi grave incommodum ex tali confessione.

Et ideo Clem. VIII. 16. Maii 1594. Regula-

Kkkk 2